

ne more. Brez vere začne vse križem iti. Liberalci si povsodi prizadevajo pri volitvah izvoljeni biti, da bi potem v državnem zboru postave napravili, po katerih bi zoper Cerkvo divjali, kakor delajo na Pruskem itd.

Zato imejte pazko, da ne bodete tem liberalcem v zanjke šli. Kmeti stan ima od Boga naloga zajezevati in nazaj držati valove občne spačenosti in brezvernosti. Zato hočem kot poslanec braniti kot dve Vaši najdragocenejši svetinji: Vašo vero in pa Vašo narodnost slovensko, (dobro, dobro, živijo!)

Potem govori o prošnji, katero so l. 1871. kmeti ljudje poslali deželnemu zboru gradskemu in kder so prosili in svoje želje razodevali, kako bi radi imeli v kancelijah, v šolah, v srenjah, potem zastran potepuhov in sploh javne varnosti, zastran dohtarjev in notarjev.

G. Herman pravi: 500 srenj je bilo podpisanih; jaz sam sem prošnje izročil deželnemu zboru. Vendar naši nasprotniki liberalci nas niso hotli uslišati. Vrgli so prošnje pot klop. Ali jaz sem kot poslanec storil svojo dolžnost in to hočem vselej storiti in se vojskovati, da pravica zmaga. (dobro, slava, živijo!)

Tako je govoril g. Herman. Zbrani možje so ga pazno poslušali, mu večkrat glasno pritrdili in ga z veseljem enoglasno proglasili za svojega kandidata.

Sv. Lenartski okraj je gotovo ves za g. Hermana. Slišimo, da tudi ptujski okraj ostane zvest svojemu staremu in skoz in skoz poštenemu poslancu.

Sicer neki liberalni pisarji v Ptui po raznih cajtingah čenčajo, da so kmeti za nekega ptujskega dohtarja vneti, to je gola laž. G. Herman bo naš poslanec. *)

Iz Šent-Ila pri Velenji. Dolgo nas je suša stiskala, zdaj je pa zemlja dobro namočena. Ozimina je bila slaba. Rž je nekoliko arja osmodila in pšenica je bila po nekaterih krajih snetljiva, tako da so kmetje le komaj dobro polovico toliko žita dobili, kakor lani. Ajda slabo kaže. Le samo v vinogradih je precej dobro, čeravno je smod nekoliko škodil. Vendar bo veliko več vina od lani, če Bog svoj blagoslov da. Poslednji čas je začela med nami neka strupena kača laziti, ki so jo v Ljubljani krstili: „Slov. Tednik.“ Kdor se bo iz tega časnika omike učil, ta bo postal smradljiv ud človeške družbe. Pa mi se bomo raji iz tebe „Slo. Gospodar“ izobraževali, ker vemo, da nam resnico praviš. Laž je pred Bogom in Slovencem gnjusoba.

Franc Voh.

Iz Celja. (Čudno imenovanje.) Celjski gimnazijalni profesor in redovnik samostana Hohen-

*) Vidi se, da boljšega poslanca volilci ptujskega okroga ne najdejo, ako ga tudi z lučjo iščejo od Radgone do Smarja, in od sv. Ane do Središča. Zato volite ga — enoglasno!

Ured.

furt na Českem, g. dr. Ferdinand Maurer, imenovan je, kot ud okrajnega celskega šolskega sveta in zastopnik domačega duhovništva.

Prejšna stanovitna suša in zdajšnji pogostni dež v savniski dolini bo veliko škode pouzročil. Grozdje je po naših vinogradih deloma še trdo, deloma pa že poka in bati se je, da ajda ne bo dozorela in letina se bo čisto sredna imenovati morala. Tudi že nekteri ljudje za grizo bolehajo.

V celjskem kapucinskem samostanu sta zdaj dva sicer jako poštena moža pa trda Nemca poglavarja, gvardijan je o. France, vikar pa o. Ferdinand, prestavljena sta od tam 2 Slovenca oo. Sigismund in Ubald, vmetjen je pa le eden novinec o. Jakob. Zakaj neki slovenski oo. na Nemškem služijo, kakor o. Friderik v Lipnici in nemški na Slovenskem, ker pri najboljše volji ljudem postreči ne morejo, ker jezika ne umejo? in bo mogoče enemu samemu patru tirjatvam celjskega samostana vstreči, katerega okolica je čisto slovenska?

Za poduk in kratek čas.

Gospodarska kronika.

1817. Toto leto je bilo malo boljše od ovih. Bilo je mnogo vsakega sadu. Na goricah je bilo vendar malo: za 20 kopačev gorice po en polovnjak kislega vina. Sicer pa je bilo močno in je imelo ceno polovnjak 105 gld. Žita in pšenice je bilo malo in jako dračnato; oves in hajdina sta bila rodna. Tedaj je zrnaska cena padla. Kore pšenice je veljal 10 gld.; zmesi kore 6 gld. Tak je bilo tedaj, ko so našeli.

1818. Toto leto je bilo vsega malo, vendar ljudje še so shajali. Žito, pšenica in ječmen — to vse je bilo malo rodno. Hajdine so bile rodne; sadu je bilo le malo. Vina tudi malo. Za 20 kopačev gorice je dalo po 7 veder ali polovnjak in je bilo kislo. Ceno je imel polovnjak 100 do 106 gld. Zrnja je veljal kore zmesi 6 gld., kore pšenice 11 gld. V totem letu je bilo mrzlo in veliko deževja.

1819. Toto leto je bilo po srednjem dobro. Vina ni bilo dosti, pa dobro, ker je od Jakopovega do Uršinega suša bila. Zato je grozdje bilo lepo in vino dobro. Za 20 kopačev gorice je dalo 2 polovnjaka. Ceno je imel polovnjak 75 gld. ali 80 gld. Žito in pšenica — po srednje rodno. Hajdina ravno tako. Zrnje je imelo tako ceno: pšenice kore 20 gld., zmesi kore 12 gld.; sadja: jabelk in brušek je bilo nekoliko, sliv pa nič. Kteri je todega leta vino začeval do leta 1820., takrat ga je prodal štertink po 300 do 340 gld.

1820. Toto leto bi imelo dobro biti, samo da je toča na 3 hipe tako potrla, da je v enih krajih vse porušila! Kraja ni bilo, da ne bi po-

trla, če ne jako pa malo. Trikrat je tedaj toča šla do Vidovega, potlej pa dež za dežjem tjan do mešnjaka meseca (avgusta). Zatega voljo so se gorice vse posmodile in vina je bilo malo. Za 20 kopačev gorice je dalo 4 vedre in vino je bilo kislo. Ceno je imelo polovnjak 60 gld. Žito, pšenica in drugo zrnje, je po srednjem obrodilo. Ceno je imel pšenice kore 18 gld., zmesi kore 12 gld. Sadu je bilo malo. Toto leto je bil mir med ljudmi in ni bilo jako hudo za živež.

1821. Toto leto je nasprotno letje lepo kazalo. Lepo vreme in v goricah dosti naloženega grozdja. Tako mine pol majnika meseca, potem pa pride dež za dežjem in mrzlo vreme. Na Ivanje je bil mraz. Majnik, Ivanjščak in pol Jakoplenščaka (juli) je bilo mokrega in mrzlega, tak da so morali plevci po goricah ogenj kuriti, in mešači in kosci na travniku kožube in gabane nositi. Tedaj je vse grozdje prešlo, ker je v dežji cvelo. Vina je bilo malo. Za 20 kopačev gorice je dalo 2 ali 3 vedre kislega vina. Ceno pa je imel polovnjak 70 do 80 gld. Sadja ni bilo nič, le nekaj sliv po nekterih krajih. Žito in pšenica po srednjem rodna. Hajdine malo, ker je bilo dosti dežja, ko je cvela. Cena zrnja je bila: kore pšenice 16 gld., zmesi kore 10 gld.

Žalostno trštvo z ljudmi.

Z ljudmi tržijo daleč od nas v južno-izhodni Aziji, kder veliko Kitajsko cesarstvo mejaši z anamskim kraljestvom. Na Kitajskem je sicer že veliko Kristjanov — vendar ajdov jih je veliko več. V anamskem kraljestvu je še sicer tudi veliko ajdov, vendar Kristjanov je precejšno število, ki posebno številno prebivajo kraj morja. Zdaj pa se zgodi, da kitajski ajdi s svojimi bitrimi ladjami prebrodijo morski zaliv kočičinski ter naglo planejo na anamske Kristjane. Večidel po noči uderejo v njih mirne vasi, — kdor se jim ustavlja, tega umorijo. Druge pa zvežejo in na svoje ladje zavlečejo. Brž ko so polne, hitro odrinejo čez morje na Kitajsko nazaj. In tukaj zdaj uboge krščanske vlovljence prodajajo paganskim Kitajcem ali pa jih zopet na ladje naložijo in čez veliko tiho morje v Ameriko prodajo, kder jih za delalce porabijo. Ta žalostna osoda zadene večidel le moške. Ženske prodavajo večidel Kitajcem, ki z njimi strahovito nesramno ravna.

In stan teh je gotovo bolj žalosten, kakor onih, ki so bili v Ameriko odposlani. Nesrečne krščanske ženske so po sili svojim domačim vzete, na ladjah kakor živina na tesni prostor vphane, brez dovoljne hrane in obleke. Ali še hujša jih čaka. Predane pridejo neusmiljenim ljudem v pest, ki jih potem pahnejo v jame pregreh in telesne in dušne nesreče.

Tolika nesreča je kitajske Kristjane globoko v srce ranila. In ker drugače pomagati ne morejo, zato pobirajo med seboj denarje, da take nesre-

čne anamske krščeničke odkupijo od njihovih paganskih gospodov.

Vendar ne morejo storiti, kolikor bi radi. Nekaj zato, ker so kitajski Kristjani sila ubogi. Večidel pa zato, ker je število nesrečnic preveliko. Po 3000 se jih na leto razproda. Res grdo pagansko trštvo to. Kdaj bo luč prave vere vsem prisvetila in takim grozovitostim konec storila?

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Včeraj 10. septembra je ministerstvo razglasilo: cesarski patent, s katerim se državni zbor razpušča in nove volitve razpisujejo. Novi državni zbor je na 4. novembra sklican.

Mariborski centralni volilni odbor bo kmalu razposlal oklice in proglasil kandidate za mariborski, ptujski in celjski volilni okrog.

Pred vsem nam je gledati, da se volijo pridni zanesljivi volilni možje. Drugo se bo že vdalo. Postopajmo mirno pa čvrsto: za vero, dom in cesarja!

Na mnogih krajih so v nedeljo 7. septembra namenili praznovati 25letnico odpravljenja tlake in desetine ter o tej priliki mahali po duhovnikih. Ali deževno vreme jim je vse zamotilo. Sicer pa so kmeti sploh dovoljno izbrihtani sprevideti, da jim vse šinfanje na duhovne niti za en goldinar dač ne polajša. Sploh pa liberalni listi radi lažejo, ali pa resnico zakrivajo. Dne 7. sept. 1848 je cesar Ferdinand podpisal sklep, po katerem se je tlaka odpravila. Ali pri onem sklepu v državnem zboru so bili nazoči: knezi, grofi, škofi, mešniki in kmeti. Nihče ni ugovorjal. Vsi so enoglasno bili za odpravo desetine. Ni tedaj resnično, da bi liberalci sami kmetu do svobode bili pomagali. Na Hervatskem so v Zagrebu poslanci sprejeli nagodbo z Madžari. Novice pišejo o tej nagodbi tako: Mi sprejem pogodbe pozdravljamo za prvi korak na bolje, ki doide trojedni kraljevini kmalu; nam se ta sprava zdi kakor „plačanje na odbitek“ (absehlagszahlung) s 10 odstotki na dolg 100 odstotkov, ki so jih Ogri dolžni Hrvatom. Prevdarni možje, ki računajo s faktorji, kakor so dandanes, vzeli so od Ogrov na dolg raji 10 gld., kakor da bi jih bili odbili, držeči ga za to, da so jim Ogri še 90 gld. na dolgu ostali. Da pa čestitamo poslancem, ki so glasovali za sprejem in bolj prihodnost odprli Hrvatom, zato pa s tem nikakor ne grajamo onih, ki so glasovali proti, kajti potrebno je, da v listinah Hrvaških ostane zapisano, da pogodba taka, kakor je bila dovršena 6. dne septembra t. l., ne zadostuje pravu trojedne kraljevine in potrebščinam Hrvaškega naroda, kar je dr. Makanec v svoji resoluciji dobro povdaril. Da bi deželni zbor ne bil sprejel začasne te sprave, prišli bi bili še hujši časi nad ubogo Hrvaško, ali pa bi morali revolu-